

SCHOLA

Metode & potek dela pri identifikaciji in vrednotenju kompetenc, ki jih učenci pridobijo s prostovoljstvom (IO1) Julij 2017

N° 2016-1-FR01-KA201-023866

Povzetek

Splošna predstavitev

Prednosti in cilji Schole – nacionalni in evropski kontekst

- 1.1** Boj proti osipništvu v šolah v Evropi & statistični podatki
- 1.2** Prostovoljstvo – definicija & splošni podatki & statistični podatki
- 1.3** Kompetenčni pristop in njegov okvir v Evropi – 8 KC (EC, 2006)
- 2.** Orodje & proces – portfelj za učitelje (IO1) za neformalno in priložnostno učenje
 - 2.1** Metodološki pristop
 - 2.1.1** Kompetence, ki jih potrebuje učenec & kompetence, ki jih potrebuje prostovoljec
 - 2.1.2** Psihološki test
 - 2.1.3** Pristop scenarija
 - 2.2** Orodje & proces za podporo mladim pri izkušnji prostovoljstva
 - 2.2.1** Pristop korak za korakom
 - 2.2.2** Krožni prstov
- 3.** SWOT analiza

Priloge

- 1- Naslavljanje učiteljev – profesionalni profile v petih državah in glavne težave
- 2- Publika projekta Schola & dodana vrednost
- 3- Testiranje & povratna informacija v petih državah
- 4- Slovar (CEDEFOP, 2002)- glavni poudarki, bibliografija v zvezi s kompetencami in prostovoljstvom
- 5- Evropska projektna skupina – strokovno znanje in kompetence

Uvod

Osipništvo v šolah oziroma zgodnja opustitev izobraževanja (ZOI) predstavlja oviro za gospodarsko rast in zaposlovanje. Mladi ljudje, ki predčasno opustijo izobraževanje in usposabljanje, imajo pomanjkljivo znanje in spretnosti ter se na trgu dela soočajo z nenehnimi težavami. Število mladih ljudi, starih od 18 do 24 let, ki niso končali višjega srednješolskega izobraževanja, in se niso izobraževali ter usposabljali, je s stopnjo nezaposlenosti teh osipnikov glavni indikator za merjenje tega problema – 40 % v primerjavi s 23 % skupne brezposelnosti med mladimi v Evropi. Torej je preprečevanje zgodnjega opuščanja izobraževanja pravi ukrep za izboljšanje priložnosti za mlade ljudi in za podporo pametni, trajnostni in vključujoči rasti. To je postala glavna prednostna naloga držav EU. Preprečuje, posreduje in se osredotoča na glavni cilj: vsak mlad človek bi moral imeti možnosti zgraditi si prihodnost in uspeti v življenju. To je glavna skrb za doseganje socialne kohezije in pravičnega izobraževalnega sistema. Z vključevanjem vse izobraževalne skupnosti in v tesnem sodelovanju z lokalnimi oblastmi ter strokovnjaki bi morali vsakemu mlademu človeku, ki se sooča s težavami v šoli, ponuditi alternativne rešitve.

Za učinkovit boj proti ZOI so bile ponujene izvenšolske dejavnosti predvsem v občutljivih mestnih območjih, za katere so značilni visoka stopnja brezposelnosti, starši samohranilci in visoka stopnja osipa. Mladim so bile ponujene različne vrste dejavnosti, ki so jim preko igre ali drugih družbenih dejavnosti omogočale učenja jezikov, matematike ali drugih ved. Take dejavnosti kot dopolnilo šoli okrepijo samozavest in upanje pri mladih, ki imajo morda občutek, da so izgubljeni in da jim je šola obrnila hrbet. Te aktivnosti združujejo različne profile 'vzgojiteljev' – šolskih učiteljev, prostovoljcev in plačanih strokovnjakov (izven šole). Kot rezultat tega so se začeli izvajati dopolnjujoči pedagoški pristopi. Ta alternativni pristop naj bi pomagal mladim, ki se morda soočajo s težavami v šoli, da bi se ponovno vključili in našli pot nazaj v šolo, in sicer s preizkušanjem drugih pedagoških metod z odraslimi (strokovnjaki v skupnosti ali lokalnih oblasteh), ki naj ne bi ocenjevali njihovega dela, ampak podpirali znanje, ki so ga pridobili v šoli. Ta strategija 'obvoza' naj bi premostila vrzel med formalnim učenjem (v šoli) in priložnostnim ter neformalnim učenjem (izven šole).

To so prvi intelektualni rezultati (IO1), zasnovani za projekt Schola, ki skuša oblikovati: orodja in metode za vzgojitelje (IO1) – učitelje v šoli in strokovnjake izven šole (v skupnostih in lokalnih oblasteh) – da bi jih podprli pri prepoznavanju in ocenjevanju pridobljenih spretnosti in kompetenc, ki jih mladi pridobijo in/ali razvijejo s prostovoljnim delom, in tako podprli njihovo delo z mladimi, ki se soočajo s težavami v šoli, ali so že zgodaj opustili šolanje (IO1); mentorstvo za vzgojitelje (IO3), ki bo združevalo teoretične in praktične vsebine – poznavanje zgodnjega opuščanja izobraževanja (ZOI) in strategije, ki so ponujene v boju proti temu; razlago vlog, ki jih imajo različni profili vzgojiteljev; opomnik o različnih vrstah izobraževanja (formalnega, neformalnega in priložnostnega); skupno delo na osnovi različnih profilov vzgojiteljev (učitelji v šoli in strokovnjaki izven šole); prenos izkušenj med strokovnjaki, ki so bile pridobljene v prvem letu; končna objava (IO3) s smernicami za vsak intelektualni rezultat z namenom obveščanja o duhu Schole.

Metodologija

Metode, uporabljene za oblikovanje portfelja – Intelktualni rezultati 1 (IO1) za strokovnjake, ki delajo z učenci/dijaki, ki bi se morda lahko soočili z ZOI, naj bi vzgojiteljem omogočale izraziti izkušnje, ki jih pridobijo v izvenšolskih dejavnostih – s prostovoljstvom za projekt Schola – v smislu kompetenc in združevanja formalnega, neformalnega ter priložnostnega učenja za olajšanje izobraževalnega/formativnega procesa.

Intelktualne rezultate IO1 usklajuje Iriv Conseil, vodilni partner, v sodelovanju z drugimi partnerji na podlagi skupnega okvira. Med preizkusom, ki je potekal v petih državah, je bil vsak partner zaprosen, da obogati in dopolni prvi osnutek. Predlagana sta bila načrt in skupni okvir za zbiranje informacij na evropski in nacionalni ravni, za pridobivanje povratnih informacij od partnerjev in nacionalnih zainteresiranih strani ter zagotovljene izboljšave in razvoj okvirja v obdobju, namenjenem uveljavitvi rezultatov.

Preizkušanje Intelktualnega rezultata 1 (IO1) med ciljnim skupinami (učitelji v šolah in strokovnjaki, ki delajo v skupnostih/ lokalnih oblasteh izven šole) je bilo organizirano v več pedagoških usposabljanjih (**januar – maj 2017**). Po preizkusu vsak partner napiše sintetično poročilo. Zbere povratne informacije in na podlagi povratnih informacij udeležencev pripravi predloge za izboljšanje rezultatov IO1.

Prvi osnutek IO1 je bil obravnavan na Evropskem seminarju (C1) na univerzi v Perugii (Italija) **maja 2017**, povratne informacije pa je vodilni partner Iriv Conseil vključil v obdobju od **junija do julija 2017**.

Določene so bile smernice – ki jih koordinira Iriv Conseil (za IO1) ob aktivnem prispevku vseh članov konzorcija – ki so prevedene in objavljene v petih evropskih jezikih (**september–oktober 2017**).

Na podlagi portfelja bo s strani Visoke šole Karel de Grote koordinirano mentorstvo – Intelktualni rezultati 2 (IO2). Ta stremi k oblikovanju mentorstva, ki upošteva poklicne profile uporabnikov – vzgojiteljev, ki delajo z mladimi, ki se morda soočajo z zgodnjo opustitvijo izobraževanja (ZOI).

Z združitvijo obeh predhodnih Intelktualnih rezultatov (IO1 in IO2) bo končna objava – elektronska knjiga (IO3) – opredelila strategijo Schole, obrazložila rezultate in pripravila predloge na nadaljnjo politiko izboljšanja na področju ZOI, vključila končne povratne informacije in priporočila, ki bodo omogočili trajnost vsega projekta – portfelja in podporo mladim, vključenim v izkušnjo prostovoljstva kot sredstvo proti zgodnjemu opuščanju izobraževanja (ZOI) (IO1), ter mentorstvo za vzgojitelje, da bodo pravilno uporabljali portfelj (IO2). Zamisel je, da bi izboljšali različne večnacionalne pristope in evropsko razsežnost rezultatov.

1. Prednostne naloge in cilji projekta Schola

Trije glavni cilji, ki jih je treba doseči, so:

1. boljše usposobiti mentorje (delujoče na terenu) – tako učitelje v šoli, kot tudi strokovnjake, ki delajo v združenjih in lokalnih inštitucijah;
2. spodbuditi mentorje, da združujejo formalno, neformalno in priložnostno učenje;
3. ponuditi oceno tega alternativnega pedagoškega pristopa.

Tri glavne prednostne naloge, ki jih je potrebno rešiti, so:

1. Dejavnosti, ki se izvajajo zunaj šole, lahko pozitivno vplivajo na učence / študente, še posebej na tiste, ki se morda srečujejo z osipništvom v šolah (ZOI) zaradi svojega osebnega in socialnega ozadja – na primer otroci staršev, ki se soočajo s težkimi socialnimi ali ekonomskimi razmerami in/ali otroci s tujim poreklom, ki imajo jezikovne težave (prednost 1).
2. Prostovoljstvo je lahko dejavnost, ki bi lahko ponovno vključila ta profil učencev v šole in tako lahko okrepi inkluzivno izobraževanje (prednost 2).
3. Takšna zunajšolska dejavnost, kot je prostovoljstvo, ima lahko zelo pozitiven učinek pod pogojem, da bi lahko učitelji (v šoli) in mentorji (zunaj šole) lahko sodelovali in se usposabljali za podporo učnim rezultatom, povezanih s temi dejavnostmi (prednost 3).

Evropski in nacionalni konteksti

Glede na zahteve po spretnostih v 21. stoletju, ciljno usmerjeni programi, ki se osredotočajo na "trdne" akademske spretnosti, medtem ko premalo poudarjajo "mehke" učne in socialne veščine, tvegajo ustvarjanje novo vrzeli v izobraževanju. Namen projekta Schola je poudariti mehke učne in socialne spretnosti, ki jih morajo učenci pridobiti. Zaradi tega je potrebno vključiti ljudi, ki predstavljajo različne profile - učitelje v šoli, prostovoljce in socialne delavce zunaj šole.

Medtem ko se dejavniki, ki vodijo v zgodnje opuščanje šolanja, razlikujejo od države do držav, lahko na podlagi priporočila Sveta iz leta 2011 o politikah za zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja kot vzroke neučinkovitih politik izpostavimo tri tipične pomanjkljivosti: pomanjkanje celovite strategije, pomanjkanje strategije, ki je osnovana na dokazih ter nezadostno preprečevanje in prepozno ukrepanje. Zato so glavna izhodišča Schole: podpora šolam za reševanje zgodnjega osipništva v šolah in prikrajsanosti ter obravnavanje vseh učencev od najnižjega do najvišjega izobraževalnega spektra. Ob upoštevanju dejstva, da lahko dejavnosti, ki se izvajajo zunaj šole, pozitivno vplivajo na učence, še posebej tiste, ki se s prezgodnjim zapuščanjem šolskega sistema zaradi svojega osebnega in socialnega ozadja.

Evropska projektna skupina

Collège Blaise Pascal (Francija)- <http://monCollege.essonne.fr>

Iriv conseil (Francija)- <http://www.iriv.net>

KdG (Belgija)- <http://www.kdg.be>

UNIPG (Italija)- <http://www.unipg.it>

UJ (Poljska)- <http://www.uj.edu.pl>

ZRC-SAZU (Slovenija)- <http://www.zrc-sazu>

2. Boj proti zgodnjemu opuščanju izobraževanja (ZOI)

Zmanjšanje ZOI na manj kot 10 % do leta 2020 je bistveno za doseganje ključnih ciljev v okviru strategije Evropa 2020 in eno od petih meril uspešnosti strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (Evropska komisija 2011b). Visoka stopnja ZOI škoduje ciljem uresničevanja vseživljenjskega učenja in zavira pametno ter vključujočo rast v Evropi, saj povečuje tveganje za nezaposlenost, revščino in družbeno izključenost. Posledično ZOI predstavlja zapravljanje življenjskih priložnosti posameznikov in zapravljanje socialnega ter gospodarskega potenciala (Evropska komisija 2011c).

Razlogi za zgodnje opuščanje izobraževanja so zelo individualni (Evropska komisija 2011c). Čeprav je nemogoče oblikovati enoten 'profil' mladih, ki zgodaj opustijo izobraževanje, pa na podlagi celovitega seznama vzrokov, ki vodijo do neuspeha pri šolanju, ZOI kot družbeni pojav sledi določenim vzorcem (ES, 2011c). Strokovnjaki EU so med mladimi, ki zgodaj opustijo izobraževanje, prepoznali 7 glavnih značilnosti. Na splošno je bolj verjetno, da: prihajajo iz revnega, družbeno zapostavljenega okolja z nizko stopnjo izobrazbe; prihajajo iz zapostavljenih manjšin (na primer Romi ali druge etnične manjšine) ali imajo migrantsko poreklo; pripadajo občutljivim skupinam, npr. mladi iz ustanov javnega skrbstva, mladoletne matere in tisti s telesno in duševno invalidnostjo ali drugimi posebnimi izobraževalnimi potrebami (PIP); morajo prispevati k družinskim prihodkom ali prevzemati odgovornosti odraslih, npr. starševstvo ali skrb za družinskega člana; je za njimi zgodovina prekinitve šolanja, dolgotrajna odsotnost ali izostanki od pouka ali izključitev; so v šoli dosegali slabe rezultate in nimajo zadostne vztrajnosti pri izobraževanju; so se pogosto selili ali menjali šolo.

Osrednja točka, ki jo je izpostavila Evropska komisija, je očitno razmerje med socialno ekonomskim statusom in tveganjem za ZOI. Pomembno je razumeti, zakaj so nekateri učenci lahko izključeni iz šole, da bi se ponudile primerne javne politike, ki bi okrepile uspeh v šoli vseh in ne le manjšine. Od leta 2000 je glavno vprašanje, ki si ga zastavljajo oblikovalci politike: kaj morajo učenci vedeti, da bodo postali izobraženi državljani?

Statistični podatki

Leta 2016 je povprečno 10,7 % mladih ljudi (starih od 18 do 24 let) v EU – 28 zgodaj zapustilo izobraževanje in usposabljanja; z drugimi besedami, končali so največ nižje srednješolsko izobraževanje in štiri tedne pred raziskavo niso nadaljevali z izobraževanjem in usposabljanjem. Izraza 'osipniki' in 'osebe, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje' se uporabljata enakovredno. Med državami članicami EU je delež oseb, ki zgodaj opustijo šolanje, leta 2016 znašal od 2,8 % na Hrvaškem (nizka zanZOIjivost) do 19,6 % na Malti.

Source: Eurostat, *May 2017- Early school leavers from Education & Training*

3. Prostovoljstvo - definicija in vsebina

Definicija prostovoljstva vključuje pet dimenzij:

- dejavnost je treba izvajati po lastni svobodni izbiri (ideja o svobodi);
- je nenagrajena ali neplačana (ideja o častnosti in nepristranskosti)
- ne sme biti le v korist posamezniku ali njegovi družini, temveč "darilo tujcu" (ideja o altruizmu);
- običajno poteka v organiziranem ali formalnem okviru (zamisel o neprofitnosti v nasprotju s komercialno dejavnostjo);
- delovanje je v splošni namen in ni namenjeno interesu majhne skupine ljudi (ideja o splošnem dobrem oz. skupnem namenu).

Tovrstna opredelitev se navadno uporablja v Evropi.

Vsakdo je lahko prostovoljec, to je del temeljnih pravic in svobode - tesno je povezan s pravico do združevanja in srečevanja.

Mladi so lahko prostovoljci - vključno z mladoletniki do 16. leta, ki morajo imeti pooblastilo od svojega zakonitega skrbnika, kar je običajna starost za upravičenost do dela v Evropi. To sovпада s koncem obveznega izobraževanja.

Posebne spretnosti niso potrebne, vendar se lahko zahteva nekaj usposabljanja. Še posebno v primerih, ko se prostovoljci ukvarjajo s težavnejšimi skupinami, kot so bivši storilci kaznivih dejanj, depresivni ali zasvojeni ljudje (alkoholizem, droge ...).

Vir: Halba B (2003). *Bénévolat & volontariat en France et dans le monde*, Paris: La Documentation française

Statistični podatki

Priročnik Mednarodne delavske organizacije (ILO) opredeljuje prostovoljno delo kot: neplačano neobvezno delo; posamezniki brez plačila opravljajo dejavnosti, ki jih izvaja organizacija ali neposredno za tiste, ki so zunaj gospodinjstva prostovoljca ali njegovih sorodnikov. Prostovoljstvo je torej: oblika dela, kar pomeni, da je nekaj vrednega; je neobvezno, kar pomeni, da se izvaja prostovoljno; ni plačano, čeprav so dovoljene nekatere oblike povračila stroškov; se izvajajo prek organizacij ali neposredno za druge posameznike, ki niso del prostovoljčevega gospodinjstva ali njegovih družinskih članov, sorodnikov. **Vir: Center za študije civilne družbe, Univerza Johns Hopkins, 2014.**

okoli 13 milijonov prostovoljcev v Franciji (2016) - **20%** celotne populacije - 25% je starejših od 16 let (2016).

okoli 1.8 milijonov prostovoljcev v Belgiji (2014) – **19.4 %** celotne populacije – eden od petih Belgijcev je vključenih v prostovoljstvo.

okoli 7.5 milijonov prostovoljcev in Italy (2014) – **12.5 %** celotne populacije - about 1 in 8 Italians, engage in volunteering .

okoli 7 milijonov prostovoljcev in Poland (2014) – **19 %** celotne populacije- eden od petih Poljakov se vključuje v prostovoljstvo.

96.822 prostovoljcev v Sloveniji (2015) – okoli **5 %** celotne populacije se vključue v prostovoljstvo, v glavnem starejši.

4. Kompetenčni pristop

Vsak državljan bo potreboval širok spekter ključnih sposobnosti, da se prilagodi hitro spreminjajočemu se in medsebojno povezanemu svetu.

Izobraževanje ima v svoji dvojni vlogi, tako socialni kot gospodarski, ključno vlogo pri zagotavljanju, da evropski državljani pridobijo ključne kompetence, ki so potrebne, da se lahko prilagodijo takšnim spremembam. Kompetence so tukaj opredeljene kot kombinacija znanja, veščin in odnosov.

Ključne kompetence so tiste, ki jih posamezniki potrebujejo za osebno izpolnitev in razvoj, aktivno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlitev.

Glavni cilji Evropskega referenčnega okvira so:

- 1) opredeliti ključne kompetence, potrebne za osebno izpolnitev, aktivno državljanstvo, socialno kohezijo in zaposljivost v družbi znanja;
- 2) podpirati delo držav članic pri zagotavljanju, da mladi do konca izobraževanja in usposabljanja razvijejo ključne kompetence do ravni, ki jih pripravi na odraslo življenje in ki so podlaga za nadaljnje učenje in poklicno življenje ter da so odrasli sposobni razvijati in posodabljati svoje ključne sposobnosti skozi vse življenje;
- 3) zagotoviti referenčno orodje na evropski ravni za oblikovalce politik, izvajalce izobraževanja, delodajalce in same učence, da bi olajšali prizadevanja na nacionalni in evropski ravni za skupno dogovorjene cilje;
- 4) zagotoviti okvir za nadaljnje ukrepe na ravni Evropske skupnosti v okviru delovnega programa Izobraževanje in usposabljanje 2010.

Osem ključnih kompetenc- Evropski okvir (EU, 2006)

Osnovne in **transverzalne** veščine bodo opredeljene in ocenjene na podlagi izkušenj, pridobljenih s strani mladih, ki se srečujejo s težavami v šoli, s prostovoljnimi izkušnjami v povezavi s spretnostmi in kompetencami, ki se zahtevajo v šoli.

1. Komunikacija v maternem jeziku: sposobnost izražanja in interpretiranja konceptov, misli, občutkov, dejstev in mnenj v ustni in pisni obliki (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje),
2. Komuniciranje v tujih jezikih: sposobnost razumevanja, izražanja in interpretiranja konceptov, misli, občutkov, dejstev in mnenj v ustni in pisni obliki (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje) v drugem jeziku,
3. Matematična kompetenca in osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji: sposobnost razvijati in uporabljati matematično razmišljanje, da bi rešili vrsto težav v vsakdanjem življenju,
4. Digitalne kompetence: samozavestna in kritična uporaba tehnologije informacijske družbe (IST) za delo, prosti čas in komunikacijo.
5. Učenje za učenje: sposobnost nadaljevanja in vztrajanja pri učenju, organiziranje lastnega učenja, vključno z učinkovitim upravljanjem časa in informacij posamezno in v skupinah,
6. Socialne in državljanske kompetence: osebne, medosebne in medkulturne kompetence in vedenje, ki posameznikom omogočajo učinkovito in konstruktivno sodelovanje v družbenem in poklicnem življenju,
7. Smisel pobude in podjetništva: zmožnost posameznika, da pretvori ideje v delovanje, ustvarjalnost, inovativnost in tveganje, pa tudi sposobnost načrtovanja in upravljanja projektov,
8. Kulturna zavest in izražanje: uveljavljanje pomena ustvarjalnega izražanja idej, izkušenj in čustev v različnih medijih, vključno z glasbo, uprizoritveno umetnostjo, literaturo in vizualnimi umetnostmi.

A – orodja in proces – portfelj

Prostovoljno delo mladih je zlasti pomembno za preučitev vrednotenja, in sicer iz več razlogov. Prvič, celotno področje temelji na dejavnostih, ki so namenjene v korist sodelujočih z omogočanjem osebne rasti in razvoj sposobnosti. Do nedavnega so pridobljene kompetence v glavnem ostale nevidne vsem, razen zadevnim posameznikom. Vendar prostovoljne organizacije, pokroviteljski organi in nacionalne vlade vse bolj prosijo za konkretna mnenja o rezultatih prostovoljnih dejavnosti. **Prostovoljno delo se vse bolj vidi kot del vseživljenjskega učenja; politike, ki podpirajo vseživljenjsko učenje, morajo pripraviti pregled konkretnih rezultatov vseh udeležencev.** Te zahteve zdaj obravnavajo evropska, nacionalna in projektno osnovana orodja: **Youthpass in življenjepis Europass** sta primera prve kategorije.

Metode vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja so v bistvu orodja, uporabljena za ocenjevanje formalnega učenja. Če so orodja uporabljena za vrednotenje, morajo biti sprejeta, kombinirana in uporabljena na način, ki zrcali individualno specifičnost in nestandardiziran značaj neformalnega in priložnostnega učenja. Orodja za ocenjevanje morajo ustrezati svojemu namenu. Metoda portfelja uporablja kombinacijo metod in instrumentov, ki se uporabljajo v zaporednih fazah za pripravo skladnega sklopa dokumentov ali delovnih vzorcev, ki bodo prikazali posameznikove sposobnosti in kompetence na drugačen način.

Portfelj je organizirana zbirka materialov, ki prikazuje in preverja veščine in znanje, pridobljene z izkušnjami. Še posebej pomembna je validacija neformalnega in priložnostnega učenja, kajti to omogoča, da posamezen kandidat lahko aktivno prispeva k zbiranju podatkov in tudi ponudi kombinacijo pristopov za krepitev veljavnosti celotnega procesa. To potrjuje tudi dejstvo, da so številne države predstavile portfelj kot glavni element svojih pristopov k vrednotenju.

Vir: CEDEFOP (Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja), Evropske smernice, Luksemburg, 2009.

Primer portfolia za prostovoljne izkušnje

Projekt VAEB je zasnoval portfolio- orodje in postopek za ugotavljanje in ocenjevanje prostovoljnih izkušenj, izražanje v smislu kompetenc in oblikovanje akcijskega načrta.

1. **Uvod** - opredelitev prostovoljske izkušnje, njenega okvira in sčasoma njenega uradnega priznanja,
2. **Biografija prostovoljcev** - povzetek s seznamom nalog in poslanstev, ki so dopolnjeni z datumi in lokacijo,
3. **Seznam obiskanih izobraževanj in seminarjev** - formalno učenje med neformalnim in priložnostnim učenjem,
4. **Zbiranje prostovoljskih dejavnosti** - s podrobnostmi o vsebini izpolnjenih nalog in poslanstev (5 vrstic) s potrdili,
5. **Identificiranje spretnosti (Mind map)** - od izkušenj do spretnosti,
6. **Tabela spretnosti** - seznam 20 transverzalnih kompetenc, pridobljenih s kakršnimi koli prostovoljskimi izkušnjami (v nasprotju s posebnimi kompetencami, ki so odvisne od posebnih nalog, kot so prva pomoč, šport ...),
7. **Akcijski načrt** - na podlagi pridobljenih izkušenj in pridobljene usposobljenosti se lahko prostovoljec odloči, ali bi iskal službo (trg delovne sile) ali potrdi te izkušnje in usposobljenost z dodatnim usposabljanjem (formalno učenje) ali jih uporabi za začetek procesa t.i. vrednotenja predhodnega učenja (dostop do diplome ali kvalifikacije),
8. **Povzetek portfolia** – t.j. poročilo na dveh straneh, ki povzema ustrezne izkušnje in identificirane kompetence, skupaj z glavnim priporočilom v obliki akcijskega načrta,
9. **Povzetek** - en listni list, ki potrjuje, da je prostovoljec šel skozi proces ocenjevanja, s podpisom mentorja in žigom organizacije, ki je zadolžena za ocenjevanje,
10. **Zbiranje dokumentov** - primeri orodij, ki jih prostovoljec uporablja, kot na primer Europass, saj se kot prostovoljska izkušnja upošteva skozi družbene in državljanske kompetence.

Vir: iriv & alii, VAEB project, Paris, 2006

B-Link between key competences, competence required at school & competence acquired by a volunteer

Ključne kompetence	Kompetence učenca	Kompetence prostovoljca
Komunikacija v materinem jeziku	Temeljna osnovna znanja: pismenost Učenje nacionalnega jezika / maternega jezika je lahko drugačno (npr. učenci z migrantskim poreklom).	Da bi bili zmožni odgovarjati na vprašanja organizacij na ustni in pisni način.
Komunikacija v tujem jeziku	Temeljna znanja: jezik Učenje tujih jezikov (angleščina za večino evropskih držav, drug jezik za angleško govoreče)	Da bi lahko "tujcem" razložili glavni cilj združenja, njegove dejavnosti in njegove rezultate ..
Matematične kompetence in osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji	Temeljna znanja: računanje Matematika od ravni osnovne šole naprej.	Da bi lahko zgradili proračun, bilanco stanja, zbirali finančne podatke o združenju (viri / izdatki).
Digitalne kompetence	Temeljne spretnosti na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT). Dostop do računalnika od osnovne šole.	Da bi lahko razvili spletno stran združenja, spletni dnevnik za izboljšanje komunikacije z javnostjo.
Učenje za učenje	Učenje za učenje podpira vse učne dejavnosti.	Da bi lahko drugim prostovoljcem razložili naloge, ki jih je treba izpolniti, da so sposobni razviti kakršenkoli dokument, ki pojasnjuje vsebino poslanstva.
Družbene in državljanske kompetence	Nekatere "izbirne" dejavnosti pomenijo okrepitev kolektivnega dela, povezanega z "družbenim in državljskim učenjem".	Da bi bili sposobni širiti med javnost ozaveščenost o specifičnem problemu v družbi. Da bi bili sposobni branili vzrok.
Smisel za pobude in podjetništvo	Vsaka dejavnost, ki naj bi razvila kritično mišljenje, ustvarjalnost, iniciativo, reševanje problemov, oceno tveganja, sprejemanje odločitev in konstruktivno upravljanje.	Da bi bili sposobni ustvariti in izvajati dejavnost v okviru združenja.
Kulturna zavest in izražanje	Večina ustvarjalnih dejavnosti kot so slikanje, risanje, gledališka dejavnost, glasbena dejavnost...	Da bi lahko izrazili drugačen pogled glede na dani kontekst. Da bi lahko vključili različne kulture.

Vir: B. Halba on the basis of the portfolio VAEB (iriv & allii, 2003-2006) & the article published for the Success at school project (2012-2014)

B- Metodološki pristop – testiran v Italiji

Poleg portfelja rezultatov 1 projekta Schola smo začeli izvajati načrt poskusa, da bi na empirični objektivni način podprli morebitne učinke samoopoldnomočenja, ki bi lahko izhajali iz sodelovanja v izkušnji prostovoljstva. Zamisel je, da bi bilo poleg usposobljenosti mogoče meriti tudi nekatere temeljne osebne vidike, ki so medsebojno povezani s pridobivanjem znanja in usposobljenosti. Zamisel je tudi, da bi nove izkušnje posamezniku lahko ponudile nova znanja in kompetence, kakor tudi aktivirale osebne razsežnosti, ki so bistvenega pomena za dobro delovanje posameznika v in izven šole, kot so prilagodljivost, soočanje, motivacija in samoučinkovitost.

Prilagodljivost: je opredeljena kot posameznikova sposobnost, da se uspešno prilagodi življenjskim nalogam, ko se sooča s socialno prikrajšanostjo ali zelo neugodnimi razmerami. Težave in stres so lahko v obliki družinskih ali medsebojnih odnosov, zdravstvenih težav, skrbi na delovnem mestu ali denarnih skrbi in med drugim je prilagodljivost ena od sposobnosti premagovanja negativnih izkušenj s 'kompetentnim delovanjem'. Prilagodljivost kot človekova sposobnost ni redka; pravzaprav jo je mogoče najti pri vsakem povprečnem posamezniku in tako rekoč vsak se jo lahko nauči ali jo razvije. Prilagodljivost se šteje za proces in ne lastnost, ki bi jo človek imel. Je proces individualizacije preko strukturiranega sistema s postopnim odkrivanjem posameznikovih osebnih in enkratnih sposobnosti.

Soočanje: pomeni vlaganje v lastno zavestno prizadevanje za reševanje osebnih in medosebnih težav s ciljem obvladovanja, zmanjšanja ali prenašanja stresa in konfliktov.

Motivacija: to so notranji in zunanji dejavniki, ki v ljudeh spodbujajo želje in energijo, da so ves čas zainteresirani in zavezani delu, vlogi ali predmetu, oziroma prizadevanju za dosego cilja.

Samoučinkovitost: je posameznikov obseg oziroma moč prepričanja v lastne sposobnosti za dokončanje nalog in dosego ciljev. Spoznanje o posameznikovih prepričanjih glede njegove moči, da vpliva na situacije, močno vpliva tako na moč, ki jo posameznik resnično ima, da se kompetentno sooči z izzivi, kakor tudi na izbire, za katere se bo po morebiti odločil.

Preizkus se je opravil pred začetkom prostovoljnih dejavnosti v poskusni in kontrolni skupini. Udeleženci so opravili 4 teste pred in po obdobju prostovoljnega dela – da bi se poleg glavnega portfelja IO1 ne preverila samo usposobljenost, ki je bila pridobljena s posameznikovim sodelovanjem, ampak tudi splošne dimenzije delovanja

1. RPQ: vprašalnik o procesu odpornosti (REACTIVE PROACTIVE QUESTIONNAIRE) je merilni instrument za odpornost.
2. COPE: COPE popis je bil razvit z namenom oceniti širok spekter odzivov.
3. AMOS- baterija za ocenjevanje študijskih spretnosti, kognitivnih stilov, čustvenih in motivacijskih komponent učenja.
4. Lestvica ocenjevanja potreb, vrednot in samofrekvenčnosti: **lestvica zaznane samoučinkovitosti pri delu:** raziskuje učinkovitost prepričanj posameznikov pri iskanju prihodnjega dela (v primeru nezaposlene mladine); **lestvica zaznane samoučinkovitosti pri iskanju zaposlitve:** razišče prepričanje o učinkovitosti posameznikov glede različnih dejavnosti, ki jih je mogoče izvesti pri iskanju zaposlitve; **lestvica zaznane samoučinkovitosti pri obvladovanju kompleksnih problemov:** preučuje učinkovitosti prepričanj posameznikov glede reševanja problemov, ki imajo več stopenj zapletenosti.

Vir: Marco Bartolucci, Univerza v Perugi, marec 2017.

B- Metodološki pristop - pristop scenarija - testiran na Poljskem

Namen projekta je preprečiti neuspeh v šoli z vključevanjem učencev v prostovoljne dejavnosti in tako podpirati njihov razvoj. Poudarek je na tem, da učenci dvignejo svojo zavest o lastnem potencialu. Predlagani modeli delavnic se lahko uporabljajo v različnih konfiguracijah (organizira jih mentor, ki dela s skupino prostovoljcev in ustrezajo ravni informacij, ki jih ima mentor o potrebah skupine in njihovih ciljih. Ni potrebno uporabiti vseh predlogov). Pristop s scenarijem združuje štiri scenarije. Vsebino je mogoče spremeniti glede na potrebe skupine.

Cilji delavnic: mladi prostovoljci dvigujejo svojo sposobnost samoocenjevanja, samozavest, občutek avtoritete, ozaveščajo svojo notranjo motivacijo biti prostovoljec, odkrivajo možnosti rabe lastnih potencialov; prispevajo k družbeni sprejemljivosti prostovoljstva; se osebno razvijajo s prostovoljnim delom.

Udeleženci: učenci iz srednjih in višjih šol, ki so aktivni prostovoljci

Scenarij 1: balon

Vsebina: nadzornik skupine pripravi miselni vzorec z oblaki na tabli in oblake razporedi po barvi med udeleženci.

Cilji: ozaveščanje o lastnih in skupinskih motivacijah za prostovoljstvo.

Scenarij 2: origami

Vsebina: raztrgan papirni kolaž prostovoljčeve figurice. Vsaka oseba izreže figuro iz barvnega papirja.

Cilji: Ozaveščanje mladih prostovoljcev o področjih njihovega razvoja s prostovoljstvom; diagnosticiranje trenutnih virov ali njihova uporaba v zvezi z začetnim stanjem ali končnim stanjem; diagnosticiranje razvojnih potreb.

Scenarij 3: poenostavljena razprava v „Oxford stilu“

Vsebina: štirje govorniki na strani predloga in štirje govorniki na strani opozicije. Prvi govorniki (govorniki št. 1) morajo opredeliti razpravo in podati najpomembnejše argumente. Drugi govorniki morajo podati argumente, ki predstavljajo širši položaj, da bi kritično odgovorili svojim nasprotnikom. Tretji govorniki izpodbijajo argumente nasprotne strani. Četrty govorniki povzamejo celotno argumentacijo, lahko potencialno dodajo tudi nove argumente.

Cilji: dvigovanje zavesti mladih prostovoljcev o notranji motivaciji za prostovoljno delo; prispevati k pozitivni podobi prostovoljstva v družbi; možnosti za razvoj s pomočjo prostovoljstva.

Scenarij 4: igre vlog

Vsebina: Učenci igrajo vloge, v katerih se predstavljajo kot učenci, prostovoljci ali učitelji (tisti, ki so morda nezadovoljni, da učenci preživijo preveč časa na stvari, ki niso v povezavi z študijem). Učitelje morajo prepričati, da so s prostovoljstvom pridobili znanje in spretnosti, ki so koristne v šoli.

Cilji: dvigovanje zavesti mladih prostovoljcev o njihovem samo-razvoju s prostovoljstvom.

Vir : Agnieszka Borek, Jagellonian, Krakow, May 2017.

C- orodje in postopek - metoda za boj proti ZOI, zahvaljujoč prostovoljni izkušnji

Uvod: pedagoški pogled, vrednote, podrobnosti o formativnem pristopu

Korak nič: predstaviti vlogo prostovoljstva

- Cilj: samozavedanje, samozavest učencev
- Cilj: zavedanje vloge prostovoljstva
- Predhodna ocena:
 - o Kaj vem, preden začenjam?
 - o Kdo sem? Moje kompetence?
 - jeziki
 - praktične spretnosti
 - družbene spretnosti...
- Orodja: scenariji
- Priporočila za učitelje: vključite svoje učence v odločitve pri izbiri prostovoljske dejavnosti. Vprašajte jih, kaj želijo početi.

Krog: Krog je dinamičen. Nekateri koraki se lahko združijo, odvisno od situacije.

1. Prvi korak: Izkušnje, ki jih pridobijo prostovoljci

a. Dejavnosti

- i. Kaj?
- ii. Kje?
- iii. Zakaj?

2. Drugi korak: refleksija dejavnosti

- a. Dejavnosti reflektiramo vsak dan! **Zapomnite si** dosežke učencev!
 - i. Predlog: uporabite material in metode, ki jih imajo učenci rajši (telefon, slike, revije, socialna omrežja...) za beleženje njihovih izkušenj.
- o **Občutki:** izrazite občutke z besedami (frustracije, dvome, srečo...)
 - i. Uvod: Jezik, ki ga potrebujemo za reflektiranje in ubesedevanje občutkov ni nujno skupen.
 - ii. Pri pogovoru uporabljajte vprašalnike. Sprašujte drug drugega! Moč dveh!
 - iii. Ustvarite seznam besed, ki jih uporabljate.

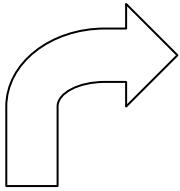
- iv. Slike.
- b. Rezultati prostovoljske dejavnosti
- c. Dejavniki, ki vplivajo na dejavnost učencev
 - i. Notranji (sposobnosti, občutja...)
 - ii. Zunanji (materialno okolje, družbeno okolje...)

3. Tretji korak: izražanje in ocenjevanje izkušenj v smislu usposobljenosti

- a. Samoocenjevanje: učenci
 - i. Kje so moje prednosti, moči?
 - ii. Ponosen/ponosna sem na
 - iii. To lahko uporabim pri.....(kompetence v šoli)
- b. POZITIVNA ocena: učitelji
 - i. Zakaj: prepoznavanje in opredeljevanje doseženih kompetenc
 - ii. Kako: izpostaviti pozitivne ukrepe, spretnosti in kompetence
 - iii. Vzpostavitev povezav z učnim načrtom

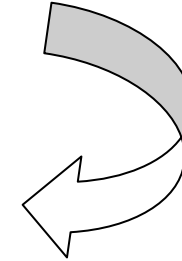
4. Četrti korak: oblikovanje akcijskega načrta

- a. Kaj
 - i. Kaj je cilj za učence kot skupino / kot posameznike
 - ii. Katere dejavnosti bodo izvedene
- b. Zakaj
 - i. Katere kompetence bodo razvite / izboljšane
 - ii. Kako bo to izboljšalo moje sposobnosti / zmožnosti v šoli
- c. Kako
 - i. V kolikšnem času
 - ii. S kakšnimi sredstvi
 - iii. Katere so ovire
- d. Kje

Prvi korak – izkušnje, ki so jih mladi pridobili zaradi prostovoljstva

*z mladimi podrobno opredelite naloge in zahteve, ki so bile izpolnjene
v času njihove izkušnje prostovoljstva
glavni pogoj: dejavnost vsaj za 6 mesecev na leto
redno (vsak teden ali vsak mesec)
5 glavnih značilnosti: prosto (svoboda), neplačano (neprofitno),
za druge (altruizem), za splošno rabo (za skupnost)
v okviru neprofitne strukture (društva, lokalne inštitucije, cerkve...)*

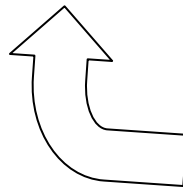

Četrty korak – oblikovanje akcijskega načrta

*Premostiti mejo med formalnim učenjem (v šoli)
In neformalnim in priložnostnim učenjem (zunaj šole)*

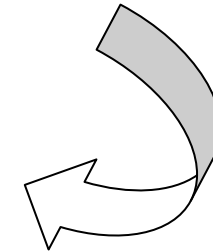
Drugi korak – refleksija dejavnosti

*zbiranje povratnih informacij o doseženih rezultatih ali kakršnihkoli otipljivih rezultatih
poskus identifikacije in analize čustev in misli po tej novi izkušnji*

Tretji korak – ocenjevanje kompetenc

- Osnovna raven - lahko, če me podpira učitelj
- Kolektivna raven - lahko, če sem v skupini
- Avtonomna raven - lahko sam / sam
- Strokovna raven - drugim lahko pojasnim / postanem mentor

Analiza SWOT

Prednosti

- Sposobnost opredeliti izkušnjo prostovoljne dejavnosti.
- Sposobnost izraziti prostovoljno izkušnjo v smislu kompetenc.
- Sposobnost nuditi podporo mladim v izvenšolskih dejavnostih z uporabo inovativnih pedagoških pristopov.
- Sposobnost nuditi podporo mladim v smislu spodbujanja samozavesti in pridobivanja znanja ter kompetenc v neformalnem okviru.
- Sposobnost izobraževanja mladih preko prostovoljne izkušnje in s tem spodbujanja prostovoljstva na sploh.

Priložnosti

- Biti usposobljen za kompetenčni pristop s primernimi obstoječimi okvirji, kot je 8 ključnih kompetenc.
- Biti sposoben prepoznati in oceniti formalno učenje in neformalno ter priložnostno učenje.
- Biti sposoben premostiti vrzel med formalnim učenjem (pridobljenim v šoli) in priložnostnim ter neformalnim učenjem (pridobljenim izven šole).
- Biti sposoben delati s strokovnjaki izven šole (za učitelje) in v šoli (za strokovnjake v skupnostih in lokalnih oblasteh).
- Biti sposoben izmenjavati poklicne izkušnje v dobro mladih.
- Biti sposoben prispevati na temelju boja zoper zgodnje opuščanje šolanja (ZOI).

Slabosti

- Osipnike je v prostovoljne dejavnosti težje vključiti.
- Nekateri mladi mislijo, da prostovoljstvo ni zanje / za starejše ljudi, za ljudi v visoko izobrazbeno stopnjo, za ljudi z diplomo/zaposlitvijo.
- Pomanjkanje motivacije pri mladih, ki jih izvenšolske dejavnosti ne zanimajo.
- Nekatero mlade ljudi izkušnja prostovoljstva ne zanima, ker bi raje imeli 'plačane' dejavnosti.
- Nekateri mladi ne razumejo povezave med znanjem in kompetencami, ki ju zahtevajo šole, ter znanjem in kompetencami, pridobljenimi s prostovoljnimi dejavnostmi.
- Številni mladi imajo kratkoročen pristop.

Nevarnosti

- Obvezno izobraževanje se razlikuje od države do države in profili dijakov/učencev, za katere bi bilo to pomembno, so preveč različni.
- Inovativni pristop, ki ga ponuja Schola, se ne upošteva pri splošnem ocenjevanju učiteljev (v šoli) ali vzgojiteljev (izven šole).
- Povezanost med formalnim in neformalnim ter priložnostnim učenjem ni očitna, jo je težko razumeti ali uporabiti na poklicni poti.
- Podpora, ki je zagotovljena mladim izven šole, se ne upošteva, ker šola ni dovolj odprta za pedagoške pristope, ki niso neposredno povezani z učnimi načrti, ki naj bi jim učenci sledili.

Priloge

- I. Naslavljanje učiteljev – profesionalni profili v petih državah in glavne ovire**
- II. Publika projekta Schola in dodana vrednost**
- III. Testiranje in povratne informacije v petih državah**
- IV. Slovar (CEDEFOP, 2002)- ključni poudarki**
- V. Bibliografija o kompetenčnosti**
- VI. Bibliografija o prostovoljstvu**
- VII. Evropski projektni partnerji– izkušnje in kompetence**

I- Naslavljanje učiteljev

Ker cilj da se po vsej Evropi zmanjša delež oseb, ki zgodaj opustijo šolanje do leta 2020 na 10%, ni bil dosežen, je Svet za izobraževanje predlagal "okvir za skladno, celovito in na dokazih utemeljeno politiko proti zgodnjemu opuščanju šolanja", da bi sodelovali in da bi olajšali izmenjavo praks in znanja. ZOI je opredeljen kot eno od petih meril v skoraj vseh državah članic EU (Svet za izobraževanje, 2011).

Obstaja očitna povezava med socialno-ekonomskim položajem in tveganjem, povezanim z ZOI. Kljub temu mehanizmi, ki povezujejo različne vrste slabših položajev z ZOI, niso jasno prepoznani. Strokovnjaki EU so ugotovili, da je ZOI rezultat interakcije med domačimi/družinskimi/skuptnostnimi dejavniki, dejavniki na ravni šole in sistemskimi dejavniki (EC 2011c).

Obstaja dobro dokumentirana povezava med kakovostjo poučevanja / izobraževanja učiteljev in uspehom učencev / študentov (OECD, 2005). Učinkovito poučevanje je v veliki meri odvisno od strokovnega znanja učiteljev, zato so ključnega pomena njihovo znanje o predmetu in njihovo strokovno usposabljanje. Sposobnosti učiteljev za reševanje težav z učenci in njihove sposobnosti pri vodenju učencev z različnimi sposobnostmi in potrebami so pomembni vidiki začetnega in nadaljevalnega usposabljanja.

Sklepi Sveta EU za izobraževanje (Bruselj, 2014) so poudarili pomen spretnosti učiteljev in spodbudili države članice, naj spodbujajo razvoj celovitih okvirov strokovne usposobljenosti za učitelje. V Evropi številne države ne vključujejo vprašanja ZOI pri usposabljanju učiteljev (Euridyce, 2014). Vključno z zgodnjim izstopom iz izobraževanja in usposabljanja (ELET), vprašanja v začetnem izobraževanju učiteljev (ITE) služijo izboljšanju razumevanja izzivov zgodnjega opuščanja šolanja. Politike zajemajo, na primer, vzroke, glavne sprožilce in zgodnje opozorilne znake, pa tudi vlogo učiteljev pri preprečevanju zgodnjega opuščanja šolanja in podpiranju učencev, ki so ogroženi. ELET vključuje na primer podporo učencem iz prikrašanih okolij in raznolikosti.

 v Franciji je bila javna politika v zadnjih dvajsetih letih osredotočena na t.i. Pristop izobraževalnih prednostnih območij, ki je bil implementiran v občutljivih urbanih predelih (REP), z namenom, da se spopade z osipništvom med maldimi na manj privilegiranih območjih.

 zelo pozitivna javna politika, ki jo belgijska vlada izvaja v boju proti zgodnjemu opuščanju šolanja (ZOI) v zadnjih tridesetih letih. Število osipnikov- 16% v osemdesetih letih - se je leta 2016 zmanjšalo na 9%. Kljub temu obstajajo razlike v mestih z raznolikostjo prebivalstva, kot je Antwerpen; stopnja ZOI je še vedno visoka - 24%

 v Italiji se glavna politika, ki se izvaja v različnih regijah odvija s podporo Univerze za izobraževanje zgodnjim osipnikom, saj je stopnja izpadov v državi precej visoka

 na Poljskem je stopnja ZOI kljub številu prebivalcev, precej nizka, saj ima učinkovit izobraževalni sistem. Veliko visoko usposobljenih študentov pa se raje izseljuje, saj trg dela ni dovolj razvit za takšne profile.

 Slovenija nima nobenega nacionalne javne politike na področju zapuščenja zgodnje šole (ZOI), saj ima država eno najnižjih stopenj osipništva v Evropski uniji s samo 5% v letu 2016. Razlog za tako dober rezultat je velikost države oziroma majhnost in učinkovit izobraževalni sistem.

II – Publika projekta Schola – 2 ciljni skupini

Učitelji v šoli – 10 na državo. Udeleženci so izbrani na podlagi njihove želje po krepitvi poklicne/akademske kariere in/ali njihovega dostopa do nacionalnih trgov dela. Udeleženci so vključeni v preizkus orodij in metod, zasnovanih za IO1, da bi prepoznali izkušnje, ki so jih pridobili z mladimi, in jih izrazili v smislu kompetenc, ki združujejo temeljne/prečne veščine.

Vzgojitelji – v širšem smislu: strokovnjaki, ki delajo z mladimi izven šole – 10 na državo.

- 1- V skupnosti: so prostovoljci ali plačano osebje z različnimi izobrazbenimi in poklicnimi profili.
- 2- V lokalnih oblasteh: so javni uslužbenci ali plačano osebje (pogodbeno), ki dela z mladimi v skladu s pristojnostmi, ki so dodeljene lokalnim organom.

Oba profila strokovnjakov nimata dovolj potrebnih in zadostnih informacij glede kompetenčnega pristopa. Oba bi morala podpirati druge strokovnjake z uporabo ustreznih orodij in metod (IO1) in oba bi se morala biti sposobna prilagoditi njihovim profilom v skladu z najpomembnejšimi temeljnimi/prečnimi veščinami. Še več, strokovnjaki, ki so zadolženi za mentorstvo, bodo boljše informirani o procesu ključnih kompetenc, zato bodo lažje vzpostavili povezavo med pričakovanji udeležencev in potrebami, ki jih izrazijo lokalni akterji šolskega izobraževanja. Strokovnjaki/mentorji bodo vključeni v usposabljanje za poskuse mentorstva/tutorstva, ki jim bo ponujeno.

Novost Schole

Program se izvaja nadnacionalno kot rezultat raziskave PISA, ki je pokazala koristen vpliv nadnacionalne primerjave za spodbujanje in izvajanje politik izobraževanja. Partnerji Schole imajo različno izobrazbeno ozadje, kjer se neformalno in priložnostno učenje obravnavata drugače. Razlika je npr. med Francijo in Belgijo, kjer so bila določena prizadevanja usmerjena v krepitev formalnega in priložnostnega izobraževanja, ter Poljsko, Italijo in Slovenijo, kjer je formalno učenje še vedno glavna referenca za ocenjevanje učnih izidov učencev in dijakov.

Evropski projekt 'Šolski uspeh preko prostovoljnega dela', ki se je izvajal v 6 državah (ZK kot vodilni partner, Francija, Bolgarija, Italija, Portugalska in Slovenija, 2012–2014), je mladim, ki živijo na prikrajšanih območjih, ponudil pedagoški pristop, ki temelji na prostovoljstvu, ki se šteje kot primer neformalnega in priložnostnega učenja, in ki bi spodbujal vključevanje prostovoljstva za povečanje uspeha v šoli.

V projektu Schola so si močno prizadevali za vzgojitelje (v in izven šole), kajti oni delajo v/s skupnostmi in so še vedno zelo občutljivi glede vprašanj, ki zadevajo prostovoljstvo. Pomembno je ohraniti tesno povezavo s šolo. Vzgojitelji so glede tega vidika dokaj občutljivi, kajti želijo biti informirani o izobraževalni politiki na praktičen način, da bi zagotovili učinkovito podporo mladim, ki se bodo morda soočili z ZOI. Čeprav so za učitelje v šolah ključne kompetence glavne reference v izobraževalnih sistemih, pa se v praksi ne zavedajo njihovih konkretnih učinkov in uporabe. Strokovnjaki, ki delajo z mladimi izven šole (skupnosti in lokalne oblasti), bi radi premostili vrzel med izobraževalnimi institucijami in v dobro dijakov in učencev bi radi videli, da bi imeli možnost delati z učitelji v šoli.

II- Testiranje in povratne informacije v petih državah

Portfelj je testiran v vsaki od petih držav EU, da bi pridobili povratne informacije od učiteljev v šoli in zunaj šole (v združenjih ali lokalnih organih).

Točke, ki jih je treba obravnavati med pedagoškimi sejami z učitelji:

- 1. točka:** opozarjanje na splošno politiko, ki jo vodijo na področju predšolske vzgoje (ZOI) evropske in nacionalne ravni ter opredelitev prostovoljnih izkušenj in njene dodane vrednosti kot neformalnega in priložnostnega učenja
- 2. točka:** razlaga kompetenčnega pristopa, ki se zahteva v šoli in zunaj šole, zahvaljujoč prostovoljni izkušnji z uporabo portfeljskega pristopa
- 3. točka:** razprava o načinih povezav in dopolnjevanja med formalnim učenjem (v šoli) in neformalnim in priložnostnim učenjem (zunaj šole)
- 4. točka:** sinteza povratnih informacij po SWOT analizi - zbiranje povratnih informacij od učiteljev - ugotovljene ovire / pozitivne točke
- 5. točka:** izdelava akcijskega načrta za izboljšanje pristopa Schola v šoli in zunaj šole ter priporočila za prihodnost ITE in stalno usposabljanje učiteljev.

Izobraževalni rezultati za učitelje / učence: obogatiti znanje o prostovoljstvu in boju proti osipništvu; da bi lahko uporabljali orodje in metodo za premostitev vrzeli med formalnim učenjem (znanjem in usposobljenostjo učenca) ter neformalnim in priložnostnim učenjem (znanje in usposobljenost prostovoljca)

Francija: testiranje v partnerstvu s Collège Blaise Pascal in Opera Massy skupaj z učenci, starimi od 14 do 16 let, in skupino učiteljev s Collège Blaise Pascal in strokovnjaki v operi.

Belgija - testiranje v partnerstvu s 3 glavnimi združenji JES, JESPO in POLS skupaj z učenci, ki pripadajo srednjim šolam v Antwerpnu.

Italija - testiranje v partnerstvu s CESVOL, združenjem LaAV in srednjimi šolami v Perugiji, skupaj z ekipo učencev, starih od 16 do 17 let, in strokovnjakov ter prostovoljcev v združenjih.

Poljska - testiranje v partnerstvu z združenji in srednjimi šolami v okolici Krakova in Varšave.

Slovenija - testiranje v partnerstvu z več kulturnimi in združenji ter srednjo šolo.

Preizkus in povratne informacije v Franciji

Splošni okvir preizkusa

Preizkus je bil izveden v Franciji v tesnem partnerstvu s Collège Blaise Pascal (vodilni v projektu), Irvom Conseilom (francoski partner) in Opero de Massy, glavnim deležnikom, ki je vodila več dejavnosti med mladimi, ki živijo na občutljivih območjih v Essonni – v tako imenovanih občutljivih urbanih območjih, kjer se kopičijo najvažnejša družbeno ekonomska vprašanja, kot so visoka stopnja revščine, visoka stopnja nezaposlenosti, starši samohranilci, priseljenjsko ozadje.

Profili učiteljev

- Prvo ciljno skupino sestavljajo učitelji, ki delajo na Collège Blaise Pascal – 5 učiteljev in 1 pomočnik v izobraževanju.
- 3 ljudje delajo za Opero de Massy (zadolženi za izvajanje kulturnih dejavnosti).
- 1 oseba iz skupnosti v Massyju.

Dosežene naloge in dejavnosti

- Dejavnosti za mlade – 10 usposabljanj med dijaki, starimi od 14 do 16 let.
- Dejavnosti med vzgojitelji – 6 usposabljanj z vzgojitelji (Collège Blaise Pascal, Opera de Massy in skupnost).
- Predstavitev projekta Schola na omrežju Canope – poklicno izobraževanje za vodstveno osebje na šoli.

Učinki in rezultati

- Aktivnosti so se vodile med 20 mladimi med celotnim šolskim letom (september 2016–maj 2017).
- 6 prostovoljnim učiteljem na Collège Blaise Pascal je bilo ponujeno usposabljanje (januar–februar 2017).
- V Operi de Massy je bilo ponujeno dopolnilno usposabljanje 3 vzgojiteljem (marec 2017).
- Pristop Schole – vzgojiteljem je bilo pojasnjeno združevanje formalnega izobraževanja (v šoli) in neformalnega ter priložnostnega izobraževanja (izven šole, na primer v skupnosti).
- V boju zoper zgodnjo opustitev šolanja (ZOI) so prednostni pedagoški pristopi, prostovoljno delo kot primer neformalnega in priložnostnega izobraževanja, znanja, ki so zahtevana, da je nekdo učenec, in znanja, ki so zahtevana, da je nekdo prostovoljec.

Splošne povratne informacije in priporočila po preizkusu

- Težave pri vključevanju ljudi iz skupnosti (prostovoljci ali plačano osebje) – kljub predstavitvi dejavnosti tisti dan, ki je bil namenjen skupnostim (september 2016), in kljub stikom, ki so bili vzpostavljeni v mestni hiši v Massyju.
- Zelo pozitivno vključevanje College Blaise Pascal z eno osebo, ki tekoče govori angleško, ki se je udeležila evropskega seminarja.
- Zelo dobre povratne informacije, prejete od vzgojiteljev v Operi de Massy, ki so bili vključeni v podobne dejavnosti z namenom približati kulturne ustanove splošni publiki, zlasti mladi publiki v občutljivih mestnih območjih.

Preizkus in povratne informacije v Belgiji

Splošni okvir preizkusa

Prostovoljno delo s številnimi pobudami, ki jih je izvajala država za vse ljudi s poudarkom na mladi populaciji, je bila glavna skrb belgijskih oblasti v preteklih dvajsetih letih. V občutljivih območjih je bilo za tiste dijake, pri katerih obstaja tveganje, da bodo postali osipniki, prostovoljno delo mogoče šteti za pomembno dejavnost za vključevanje v neformalno izobraževanje kot nasprotje 'tradicionalnemu' pristopu v razredu.

Profili vzgojiteljev

- JES – 'Jeugd en stad' – Mladi in mestna skupnost: s preizkusom je bil povezan kompetenten strokovnjak,
- JESPO – Mladi in športna skupnost: vodja organizacije in 3 trenerji (upokojeni prostovoljni delavci)
- in POLS – mreženje učiteljev, ki se zbirajo na več šolah v Antwerpnu: 11 učiteljev z različnih šol v Antwerpnu.

Dosežene naloge in dejavnosti

- 4 sodelovalna preizkusna usposabljanja z JES; 1 sodelovalno preizkusno usposabljanje z JESPO in 2 sodelovalni preizkusni usposabljanji z POLS.
- 5 dijakov je sodelovalo pri prostovoljnih dejavnostih.
- Z vzgojitelji in dijaki je bil opravljen osebni razgovor z uporabo semistrukturiranega vprašalnika.

Učinki in rezultati

- 1. tema – doseči splošno soglasje vseh udeležencev o pomenu teme, ki jo obravnava program Schola.
- 2. tema – splošna skrb glede potrebe po podpori.
- 3. tema – vprašanje o 'lastništvu' orodja – učitelji so običajno zadolženi za učni proces.
- 4. tema – predlog o širši uporabi orodja, kajti pristop Schole naj se ne bi uporabljal samo za osipnike, ampak bi moral spodbujati uspeh v šoli ne glede na okolje, iz katerega prihaja dijak.
- 5. tema – izziv, da bi se orodje uporabilo kot krožni vzorec.

Splošne povratne informacije in priporočila po preizkusu

- Za učitelje je najpomembnejše priznanje kompetenc tako v formalnem izobraževanju (v šoli) kot tudi priložnostnem izobraževanju ter v formalnih okvirih izven šole – na primer v prostovoljnih organizacijah.
- Glavni problem, povezan z osebo, ki je odgovorna za učni proces – na splošno se predpostavlja, da je to odgovornost učiteljev. Kaj pa vzgojitelji izven šole – ali imajo relevantna znanja in kompetence in imajo torej legitimnost, da ocenjujejo znanja dijakov?
- Negativni vplivi: položaj učitelja je lahko izpodbijan, kar lahko izzove nenaklonjenost do uporabe orodja.
- Pozitivni vplivi: z motiviranjem preko priložnostnega in neformalnega izobraževanja izven šole bi 'tveganim' dijakom morda lahko olajšali delo v razredu.

9.2 Preizkus in povratne informacije v Italiji

Splošni okvir preizkusa

Pristop Schole je bil v Italiji že uporabljen zahvaljujoč delu in podpori, ki ju je zagotovil območni center za prostovoljno delo – CESVOL skupaj z udeležbo več skupnosti s specifičnim znanjem in izkušnjami, npr. s skupnostjo *Lettura at Alta Voce* (Berimo na glas), ki usposablja in vključuje mlade, da berejo različna besedila, ki naslavljajo različno publiko – starejše ljudi, majhne otroke ...

Profili vzgojiteljev

Združevanje plačanega osebja (v glavnem socialni delavci, vendar tudi učitelji) in prostovoljcev (različni profili, od učiteljev, komikov, prevajalcev do zdravnikov itd) v skupnostih, javnih knjižnicah in varnih središčih.

Dosežene naloge in dejavnosti

- Dejavnosti za mlade – na različnih krajih, kot so občinske knjižnice za glasno branje v skupinah zelo majhnih otroki, starejših ljudi v družbenem centru Sant’Ana in na posebnih dogodkih, kot so flešmobi.
- Dejavnosti za vzgojitelje – skupina Schole je učiteljem z liceja (srednja šola) ponudila 2 usposabljanji, kajti njihovim dijakom (starim 16 do 17 let, v glavnem dekletom) so ponudili izkušnjo prostovoljnega dela kot alternativno možnost obveznih dejavnosti (v šolskih aktivnostih).

Doseženi učinki in rezultati

- Prepoznavanje ‘trdih ali posebnih veščin’, kot npr. teatralnih veščin (glasno branje besedil različne vrste), fonetike, dikcije, izraznosti branja, zavedanje sebe in drugih, obvladovanje telesa in glasu.
- Prepoznavanje ‘trdih ali posebnih veščin’, kot so uslužnost, poslušanje, družbena in dejanska razmerja, združena s trdimi veščinami, kot so eksperimentalne dejavnosti, okrepljene s transverzalnimi razsežnostmi – skupaj s prostovoljci in učitelji so mladi delali na različnih besedilih, kot so ‘Dogodivščine Ostržka’ ali druga krajša besedila, ki so jih glasno brali.

Splošne povratne informacije in priporočila po preizkusu

- Osredotočanje na pedagoški pristop v boju zoper zgodnjo opustitev šolanja (ZOI) – prostovoljno delo kot primer neformalnega in priložnostnega učenja, združeno z znanjem, ki je zahtevano, da si učenec/prostovoljec, je navdihujoče za mlade, ki niso naklonjeni tradicionalni pedagogiki.
- Zahvaljujoč eksperimentalni zasnovi, ki jo je predlagal portfelj Schola – prva različica je bila odpremljena januarja 2017, so vzgojitelji pri delu z mladimi lahko prepoznali nove veščine – osebne in socialne spretnosti.
- IO1 bi morala dopolniti različna orodja, kot npr. baterija AMOS, da bi ocenili pozitiven vpliv prostovoljnega dela na dijake, za katere obstaja tveganje, da bodo postali osipniki.

Preizkus in povratne informacije na Poljskem

Splošni okvir preizkusa

Na Poljskem je bilo leta 2004 prostovoljnega dela 19 % (vir: CBOS) v primerjavi z 18 % leta 2013 (vir: Adamiah). To je 'uradno' prostovoljstvo, vpisano v evidenco v skupnostih ali drugih nepridobitnih organizacijah. Ocenjeno je, da je neformalnega izobraževanja 16 %. Glavno področje vključevanja mladih je na Poljskem skavtstvo – tu je veliko vodij skupin z odgovornostmi, ki se pravzaprav ne zavedajo, da so prostovoljci, oziroma sebe ne opredeljujejo tako.

Profili vzgojiteljev

- 3 vzgojitelji v podeželskih skupnostih v okolici Varšave.
- 2 vzgojitelja, ki delata v podeželskih skupnostih v okolici Krakova – kjer je univerza Jagiellonian.

Dosežene naloge in dejavnosti

- Aktivnosti za mlade – 21 dijakov, starih približno 16 let, je bilo vključenih med potekom 3 delavnic.
- Aktivnosti za vzgojitelje – 5 vzgojiteljev (3 v Varšavi in 2 v Krakovu) je bilo med potekom 3 delavnic na terenu neposredno vključenih med mlade, kajti glede na to, da nimajo pomembnih izkušenj na področju prostovoljnega dela, so se želeli osredotočiti na skupino med dejavnostjo in ne toliko v izobraževanje/ spodbujanje mladih.

Učinki in rezultati

- Za dijake srednjih šol bi morda lahko izbrali prostovoljne dejavnosti kot izbirne možnosti v smislu pridobivanja stopnje izobrazbe v učnih programih.
- Najpomembnejši predlog za izboljšanje je uporaba pristopa na podlagi scenarija – 4 glavne možnosti.
 - Scenarij 1 – balon.
 - Scenarij 2 – Pristop origami – kaj ima prostovoljec v rokah, kar lahko izboljša.
 - Scenarij 3 – Poenostavljena oxfordska razprava (dobre in slabe strani).
 - Scenarij 4 – Sheme, ki naslavljajo učitelje, ki niso naklonjeni prostovoljnemu delu.

Splošne povratne informacije in priporočila po preizkusu

- Glavni cilji orodij in metod bi morali biti spodbujanje samoocenjevanja, krepitev samozavesti pri mladih v šoli, pa tudi spodbujanje občutka za pravičnost in odgovornost.
- Posamične ravni bi morale biti strogo povezane s kolektivno ravno.

Testing & feedback in Slovenia

General context for the testing

There isn't any national public policy in the field of Early School Leaving (ZOI) as Slovenia has one of the lowest rates of drop outs in the European Union with only 6%. The reason for such a good score is the size of the country- small and an efficient educative system. Nevertheless a Center for Professional training published a handbook for preventing against ZOI in 2005 as a preventive strategy. In addition the Slovenian Center for Philanthropy also published a handbook on "Volunteering in school" detailing examples of good practices to be implemented at school in order to motivate youngsters. This is optional for teachers. If they agree to implement voluntary actions a competition is suggested between schools in order to share examples of good practices , it is supported each year by the Slovenian Philanthropy center

Profil deležnikov

Vključenih je bilo 8 učiteljev, večinoma učiteljev iz srednjih šol in socialnih delavcev iz organizacij.

tasks and activities achieved

a national session gathered 8 stakeholders with a press conference. They came from 5 secondary schools, 2 educational institutions (Youth centre & Juvenile organisation) and 1 youth association

Outputs& results

- motivating teachers to support youngsters in voluntary actions was the most difficult part of the work- they need both institutional and external support
- mentors already active in volunteering activities are usually already hard-pressed with school obligations and therefore volunteers.
- Time left for such activity is short- mentors emphasized the inadequate value of mentoring young volunteers.
- Schools that try to implicate volunteering in their programs are lost in this field if they don't have a project with this specific topic. It is especially hard for them to find places and activities where pupils would be able to volunteer

General feedback and recommendation after the testing

- The project should make young volunteers more visible- lack of visibility and recognition for volunteering at school.
- the tool has to be adapted to different needs & profiles: gymnasium has completely different drop-outs than professional-training schools- therefore volunteering has a different role in gymnasium than in professional-training schools: in gymnasium, general openness on the world and opens new future visions, in professional-training school, ideas on a professional future.
- dialogue between mentor and pupil should be more frequent, comprehensive, and constructive. Mentors need strong support of the school for their mentoring activities, especially because all their activities are also on volunteering level.

IV – Slovarček

Ocenjevanje kompetenc – vsota metod in procesov, ki se uporabljajo za vrednotenje stopnje izobrazbe posameznika (znanje, izkušnje in/ali kompetence) in običajno vodijo do izdaje potrdila (za ocenjevanje metod usposabljanja ali izvajalca se uporablja vrednotenje).

Izdajanje potrdil o kompetencah – proces formalnega potrjevanja znanja, izkušenj in/ali kompetenc, ki jih posameznik pridobi po standardiziranem postopku ocenjevanja. Listina se izda v postopku izdaje potrdil ali diplome ki ga vodi pooblaščen organ podeljevanja.

Zaposljivost – stopnja prilagodljivosti, ki jo pokaže posameznik, da poišče službo, jo obdrži in se prilagaja poklicnim potrebam (ni odvisna samo od ustreznega znanja in kompetenc posameznika, ampak tudi od spodbud in priložnosti, ki so posamezniku ponujene, da poišče službo).

Znanje – definicij o tem, kaj je znanje, je veliko, vendar sodobno dojemanje znanja temelji v veliki meri na naslednjem razlikovanju:

- (a) deklarativno (teoretično) znanje se razlikuje od proceduralnega (praktičnega) znanja,
- (b) različne vrste znanja ustrezajo različnim načinom učenja: ciljno (naravno/znanstveno) znanje; subjektivno (književnost/estetika) znanje; moralno (človek/normativnost) znanje; versko (božanstva) znanje,
- (c) znanje, ki zaobjema tiho (ni nujno, da se učenec zaveda, da ga ima) in eksplisitno (ki ga učenec lahko zavestno nadzira) znanje.

Formalno učenje – učenje, za katerega je značilno, da ga zagotavljajo izobraževalne ustanove ali ustanove za usposabljanje, ki je strukturirano (v smislu učnih ciljev, učnega časa ali učne podpore) in vodi do izdaje potrdila. Z vidika udeleženca je formalno izobraževanje namerno.

Priložnostno učenje – učenje, ki je posledica dnevnih življenjskih dejavnosti, povezanih z delom, družino ali prostim časom. Ni strukturirano (v smislu učnih ciljev, časa učenja ali učne podpore) in ni podlaga za izdajo potrdila. Priložnostno učenje je lahko namerno ali nenamerno (ali dodatno/naključno).

Vseživljenjsko učenje – Vse učne dejavnosti, ki potekajo vse življenje s ciljem izboljšanja znanj, veščin in kompetenc, ki so povezane z osebnimi, državljskimi, družbenimi in/ali zaposlitvenimi nameni.

Neformalno učenje – učenje, ki je vtakano v načrtovane dejavnosti, ki niso izrecno zasnovane za učenje, vendar vsebujejo pomemben element učenja (lahko bi ga opisali kot semistrukturirano učenje). Z vidika udeleženca je namerno. Neformalno učenje ni podlaga za izdajo potrdila.

Potrjevanje priložnostnega/neformalnega izobraževanja – postopek ocenjevanja in prepoznavanja širokega izbora veščin in kompetenc, ki jih ljudje razvijejo skozi življenje in v različnih okvirih, na primer preko izobraževanja, dela ali prostočasnih dejavnosti.

Vrednotenje učenja – postopek prepoznavanja sodelovanja in rezultatov učenja (formalnega, neformalnega, priložnostnega) za dvig zavesti o lastni vrednosti in kot nagrada za učenje.

Vir: Reference: Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja – European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP), 2001, 2002

V- Definition of key notions

Kompetence – dokazana sposobnost uporabe znanja, izkušenj in povezanih znanj v običajnih in/ali spremenljivih delovnih situacijah.

Obvezno izobraževanje – starost, do katere je izobraževanje obvezno in ga morajo do takrat zagotavljati javne storitve – 16 let v Franciji in 18 let v Italiji.

Osip – medtem ko ‘zgodnja opustitev izobraževanja’ vključuje ‘vse oblike prekinitve izobraževanja ali usposabljanja pred dokončanjem višjega srednješolskega izobraževanja ali enakovrednih oblik v poklicnem izobraževanju in usposabljanju’, se izraz ‘osip v šolah’ uporablja v omejenem smislu in se nanaša na ‘prekinitev stalnega poteka splošnega ali poklicnega izobraževanja ali usposabljanja’ (ES, 2011).

Zgodnja opustitev izobraževanja (ZOI) je opredeljena kot ‘opustitev dokončanja višjega sekundarnega izobraževanja ali obveznega izobraževanja ali opustitev pridobitve kvalifikacije ali zaključnega spričevala. Na ravni EU je stopnja ZOI opredeljena kot delež populacije, stare med 18 in 24 let s samo nižjo sekundarno izobrazbo ali manj, ki ni več vključena v izobraževanje ali usposabljanje’. (ES, 2011).

Osipniki so torej ‘tisti, ki so dosegli samo predšolsko, osnovnošolsko, nižjo sekundarno ali krajšo višjo sekundarno izobrazbo v trajanju manj kot 2 leti, vključeni pa so tudi tisti, ki imajo samo predpoklicno ali poklicno izobraževanje, ki ni pripeljalo do overjene sekundarne šolske izobrazbe’. (ES, 2011).

Portfelj za prostovoljca – orodje za zbiranje informacij o izkušnjah, veščinah in usposobljenosti, pridobljenih v času prostovoljnega dela.

Z njihovo pomočjo naj bi prostovoljci razmišljali, kaj delajo, in kakšne koristi prinaša njihovo prostovoljno delo, kajti prostovoljec ne zrcali tistega, kar dela, samoraziskovanje pa ima lahko veliko vrednost. Portfelj naj bi zagotavljal sistemiziranje izkušenj in veščin, pridobljenih s prostovoljnim delom, ki so lahko koristne, ko se prostovoljec prijavi za službo. Portfelj bo potencialnemu delodajalcu pokazal, kaj je prostovoljec delal v preteklosti, in česa se je naučil (iriv in alii, VAEB, Paris, 2006).

Prostovoljno delo – za prostovoljno delo se uporabljajo številni različni izrazi, odvisno od jezika. V angleščini je izraz relativno preprost, pa vendar obstajajo dokaj različni pogledi na to, kaj prostovoljstvo obsega, in s to besedo je povezanih več različnih pomenov. Na splošno obstaja pet dimenzij prostovoljstva, ki se nanašajo na opredelitev dejavnost, ki mora biti izvajana po lastni izbiri – temelji na ideji svobode.

- Je neplačano – zamisel o nagradah, nezanimanje.
- Ne sme se izvajati v korist posameznika ali njegove družine; to je ‘darilo tujcu’ – zamisel o altruizmu.
- Običajno se odvija v organiziranem ali formalnem okvirju – okvir je nepridobitna organizacija.
- Dejavnost se izvaja za splošne namene in ne v interesu manjših skupin ljudi – zamisel o javnem dobru ali za splošni namen.

Vir: Halba B. (2003), *Prostovoljsko delo v Franciji in v svetu – Bénévolat & volontariat en France et dans le monde, Paris: La Documentation française.*

VI- Bibliografija – kompetenčni pristop

Bjornavold (J), 2000, Making Learning Visible, Cedefop, Thessaloniki.

Cedefop, *European Guidelines for validating non-formal and informal learning*, (2009) Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg,

Cedefop (2010) , *Knowledge, skills and competences for recovery and growth Work programme 2010*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, Education and Training 2020 Work programme

Duvekot R., Halba B., Aagard K., Gabrscek S., Murray J. (2014), *The power of VPL- Validation of Prior Learning*, 2014, Inholland University AS & European Centre Valuation Prior Learning, Rotterdam

European Commission (2016), Great Start in Life! The best possible Education in the Early Years, Brussels, December

European Commission (2012) - Education and Training 2020 Work programme. Thematic Working Group 'Assessment of Key Competences' .

European Commission (2010)- Bruges *Communiqué on enhanced European Cooperation in Vocational Education and Training* for the period 2011-2020 – Bruges, December.

European Parliament & Council, (2008), Recommendation on the establishment of the *European Qualifications Framework for lifelong learning*, Brussels: 2008/C 111/01

European Commission (2006), *Key competences for lifelong learning* Recommendation of the European Parliament and of the Council, December 2006,

Euridyce (2016), Structural indicators for Training Systems in Europe, Brussels.

Guidikova, I. (2001) “Developping a European Gateway for Youth Social Inclusion Programmes”, London: Raleigh International,

Halba, B. (2012), The validation of competences - a key issue to enhance access to Higher Education, *Journal of Educational Sciences-* Timisoara: West University from Timisoara (Faculty of Sociology and Psychology, Department of Education Sciences) & Romanian Institute for Adult Education (IREA) –2/2012- 10-19.

HOZJAN (D), 2009, Key competences for the development of lifelong learning in the European Union, Thematic issue on higher education and VeT, European journal of vocational training – No 46 – 2009/1 – ISSN 1977-0219

National Centre for Vocational Education Research (NCVER), Glossary of VET (2013)

OECD (2007), Qualifications systems: bridges to lifelong learning, Paris: OECDE

OECD, *PISA 2012 Results in Focus* (2013) “What 15-year-olds know and what they can do with what they know”, Paris: OECD

Riboud, M. (1975), Etude de l’accumulation du capital humain , in *Revue économique* Issue of March, Volume 26, Numero 2, pp 220-244

Rychen, D.; Salganik, L. (eds), 2003. *Key competencies for a successful life and well-functioning society*. Cambridge: Hogrefe & Huber Publishers.

UNESCO (2015) , Level-setting and recognition of learning outcomes: the use of level descriptors in the twenty-first century, United Nation Educational Scientific and Cultural Organisation

VII- Bibliografija o prostovoljstvu

Anheier , H K. (2005), *Nonprofit organizations- Theory, management, policy*, London: Routledge

Davis Smith J., Ellis A., Howlett S., O'Brien Ja. (2004), « Volunteering for all ? Exploring the link between volunteering and social exclusion”, London: Institute for Volunteering Research,

Education Council (2011), *Recommendation on policies to reduce early school leaving*, Brussels: European Commission, 2011.

European Commission (2013), European Year of Citizenship

European Commission (2011a), *Communication on EU Policies and volunteering: Recognising and Promoting Cross-border Voluntary activities in the EU*, Brussels: European Commission, [COM(2011) 568 final].

European Commission (2011b), *Tackling early school leaving. A key contribution to the Europe 2020 Agenda*, Brussels: European Commission, [COM(2011)18],

European Commission (2011c), *Reducing early school leaving - Staff working paper*, Brussels: European Commission, [SEC(2011)96].

GHK (2010), *Study on Volunteering in the European Union*, Brussels: European Commission, DC EAC.

Gouldner, A. (1975), The importance of something for nothing, in Gouldner (Alvin W.) *For sociology*, London: Penguin

Kennett (D. A), (1980), *Developments in the Theory of Public and Private Redistribution*, New York: *American Journal of Economics and Sociology*

Halba B. (2014), From altruism to otherness, *Traditiones-* Ljubljana: Institute of Slovenian Ethnology SRS SASA, (Slovenia), 2/2014, pp 67 à 83.

Halba, B. (2014) - Volunteering – an alternative pedagogical strategy to combat Early School Leaving and to enhance Success at School, - publié pour la revue slovène *Šolsko polje* , Ljubljana: Educational Research Institute, septembre 2014.

Halba, B. (2011b) : Valuing volunteering : a major issue for the European Year of Volunteering , *Communication for the Final conference of the VALUE project*, Liverpool: University of Liverpool: (09.06.2011)

Halba, B. (2011), *Guide pratique du bénévolat*, Paris : Larousse. Halba, B. (2010), Community-University collaborations: exploring models, sharing good practice. *University of Durham (UK)*, Evry: University of Evry Val d'Essonne, VAB project

Halba, B. (2006), *Gestion du bénévolat et du volontariat*, Bruxelles : De Boeck

Halba, B. (2003), *Bénévolat et volontariat en France et dans le monde*, Paris : La Documentation française

Halba, B. et al. (ed), (2001) *Volunteering : an opportunity for youngsters in Europe*, Paris: iriv

Halba, B. et al (ed), (2007), “*Vaeb- Assessing a Voluntary Experience*”, Paris: iriv, VAEB project
<http://www.eEuropeassociations.net>

V- Evropska projektna skupina – partnerji in kompetence združene za projekt SCHOLA

Collège Blaise Pascal v Essonnu šteje 380 študentov, starih od 11 do 16 let. Vključujejo študente, ki ne govorijo francoščine in pripadajo posebnemu oddelku (UPEAA - Pedagoška enota za mlade migrante). V letu 2014 je bil odprt poseben razred, specializiran razred za vključevanje študentov invalidov. Srednja šola spada v prednostna izobraževalna področja (Zones Educative Prioritaires), ki imajo enake značilnosti kot območja občutljivih mest (visoka stopnja revščine, visoka stopnja brezposelnosti, številni samohranilci ...). Collège Blaise Pascal je sodeloval z mestom Massy (mesto s približno 45 000 prebivalci na jugu Pariza) in z več lokalnimi učitelji, ki delajo z mladimi, starimi od 6 do 16 let, zunaj šole, v prostem času s privolitvijo njihovih staršev. Posebej je bil dejaven pri ustvarjanju socialne kohezije. Osredotoča se na vzpostavljanje povezav z družinami, prebivalci in vsemi strokovnjaki, ki delajo z njimi - pedagogi, učitelji, združenji v različnih okrožjih mesta, javne službe, ki delajo v soseski. Skupina Blaise Pascal je vzpostavila tesne odnose s kulturnim centrom Salle Paul B in Opera de Massy, ki ponujajo kulturne dejavnosti, ki naslavljajo mlado publiko in poskušajo čim bolj vključiti prebivalce v svoje dejavnosti in kulturnim programom s poudarkom na glasbi, pedagoškimi pristopi med mlajšo javnostjo...

Inštitut za raziskave in informiranje o prostovoljstvu (iriv, www.iriv.net) je brezplačna zasebna ustanova, neprofitna, neodvisna od javnih uprav in gospodarskih interesov, s ciljem izboljšati znanje in prakso vseživljenjskega učenja v neprofitnem sektorju. Osredotočen na prostovoljno delo med letoma 1997 in 2003, od leta 2003 pa je obogatil svoje področje zanimanja na raziskovanje migracij. Pilotni projekt Leonardo da Vinci, ki se je začel in izvajal med letoma 2003 in 2006 - projekt VAEB (Ocenjevanje prostovoljne izkušnje), je bil leta 2006 nagrajen v Helsinkih za "odlično prakso pri obravnavanju prednostnih nalog kopenhavskega procesa in spodbujanju okrepljenega Evropsko sodelovanje na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja". Iriv Conseil izvaja svoje raziskave in usposabljanje že od leta 2000. Rezultati irivovih projektov so na voljo na: www.iriv-vaeb.net za prostovoljstvo in www.iriv-migrations.net za vprašanja migracij. Poleg tega iriv objavlja elektronska poročila od septembra 2004, *les rives de l'iriv* (www.benevolat.net). Njihov portal - www.iriv-publications.net - je odprt za širšo javnost, da si deli svoje publikacije. Organizirali ali soorganizirali so več konferenc od leta 1998 na nacionalni in evropski ravni na področju prostovoljstva (Paris, 1998, La Ferté Bernard, 2004, Châlons en Champagne, 2006, Pariz, 2009), vrednotenja predhodnega učenja (Rotterdam, 2014), migracij (Pariz, 2012 in 2015) in izobraževalne vede (več udeležb na letni konferenci EAPRIL, ki zbira raziskovalce in prakse po vsej Evropi).

KdGKarel de Grote
Hogeschool

Univerzitetna akademija Karel de Grote je obsežna visokošolska ustanova v severnem delu Belgije. Gre za inštitut na visoki ravni z več kot 1100 uslužbenci, 13500 študenti in 16 univerzitetnimi diplomamskimi programi, 4 diplomskimi programi po diplomi, 9 podiplomskimi programi, 1 magistrskim programom in 1 programom magisterija po magisteriju. Drugi izobraževalni programi vključujejo: podiplomske študente, napredne diplomske in mednarodne študijske programe ter 2 programa izmenjave v angleščini. Ustanovljen je bil leta 1994, ko se je 13 univerzitetnih katoliških šol v Antwerpnu združilo univerzitetno šolo Karel de Grote (KdG). Zdaj je največja univerzitetna šola v regiji. KdG podpira trajnostni razvoj: za študente, osebje in družbo. V medsebojni interakciji, ki temelji na vabljenem učnem, življenjskem in delovnem okolju, si prizadeva doseči najboljše od vseh in si prizadevati za odličnost. Zgleduje po vrednotah, navdihnenih s krščanskimi načeli, odprtimi za druge KdG, ki ustvarjajo izzive in motivirajo prilagojene kontekste učenja. Je za vsakogar, ki se želi razviti v strokovno osebnost. Izobražujemo in vodimo naše študente, da odkrivajo in razvijajo svoje nadarjenosti ter pridobijo potrebne kompetence, da prispevajo družbi. Spodbuja samozavest, z občutek odgovornosti v družbi. Naše osebje spodbujamo k nadaljnji rasti na osebni in strokovni ravni. KdG je vsestranska organizacija. Njegov namen je dati svojim študentom in uslužbencem možnost, da odkrijejo, kakšni so njihovi talenti in da nadalje razvijajo te nadarjenosti. Timsko delo omogoča študentom in uslužbencem, da pridobijo kompetence - kot so znanje, spretnosti, vpogled in odnosi, ki so bistveni v delovnem kontekstu in v širšem kontekstu naše družbe.

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI
DI PERUGIA

Univerza v Perugiji, ustanovljena leta 1308, je ena najstarejših univerz v Evropi. Danes so raziskovalne, izobraževalne in svetovalne dejavnosti organizirane v 16 oddelkih s približno 23.500 študenti, 1.100 profesorji in raziskovalci ter 1.000 uslužbenci. V zadnjih letih se je Univerza lotila obsežne prenove svojih programov in učnih načrtov, ki pripravljajo študente na izpolnjevanje zahtev trga dela in zadovoljujejo potrebe po inovacijah v zasebnem in javnem sektorju. S svojo široko ponudbo diplomskih programov, ki pokrivajo skoraj vsa področja študija, Univerza združuje dolgo in trdno tradicijo odličnosti z zavezanostjo inovativnosti in interdisciplinarnim pristopom. Podiplomski študij je na voljo v najboljših specializiranih šolah in doktorskih programih, pa tudi na različnih magistrskih programih v različnih akademskih disciplinah. Na mednarodni ravni Univerza ostaja trdno zavezana k razvijanju sodelovalnih odnosov z univerzami EU in neevropskimi univerzami, da bi olajšala in izboljšala mednarodne napredne študijske priložnosti za svoje študente. Trenutno imamo vzpostavljene delovne pogodbe s 361 visokošolskimi ustanovami po vsej Evropski uniji in približno 90 sporazumov o sodelovanju z univerzami EU in zunaj EU. Več študijskih programov, ki so na voljo na Univerzi v Perugiji, že podeljujejo diplome iz dveh stopinj ali evropsko diplomu.

Jagiellonian University (JU) ima

študentsko populacijo več kot 45.000 študentov, ki študirajo širok nabor dodiplomskih in podiplomskih programov na 15 fakultetah in 46 inštitutih. JU je drugo največje središče visokošolskega izobraževanja na Poljskem. V celoti ponuja dodiplomske, magistrske, doktorske in podiplomske programe v 128 disciplinah. Fakulteta za upravljanje in socialno komunikacijo, Inštitut za javne zadeve je priznana na nacionalni ravni kot vodilni ponudnik usposabljanja in razvoja v javnih organizacijah. Za to področje je odgovoren Inštitut za javne zadeve (IPA). V študijah javnega upravljanja in socialne politike vodi več študijskih programov. Ima več kot 3000 študentov. V okviru programov javnega upravljanja ponuja posebne programe, ki se osredotočajo na različne javne organizacije. Program izobraževalnega upravljanja, ki ga v okviru programa IPA ponuja oddelek za izobraževalno upravljanje (DEM), je eden najbolj priznanih na Poljskem. IPA DEM sodeluje s šolami, izobraževalnimi organi na lokalni ravni ter številnimi vladnimi in zasebnimi agencijami, vključenimi v izobraževanje. IPA ima dobro znano raziskovalno okolje, zgrajeno v obdobju 2006-2008, ki si prizadeva spodbuditi raziskave in zagotoviti kakovost s skrbnim vrednotenjem projektov. Izobraževalne raziskave so področje moči, ki se še naprej razvija v obsegu in kakovosti.

Raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) je vodilni slovenski raziskovalni center za humanistične vede in vrhunska akademska ustanova v osrednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi. Ima multidisciplinaren značaj; Poleg humanističnih področij so področja raziskav vključena tudi v naravne in družbene vede. Številni dosežki dokazujejo, da so ugotovitve raziskav v humanistiki koristne tudi za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter za iskanje rešitev za konkretne probleme; najpomembnejši dosežki vključujejo sestavljanje temeljnih standardov in tehničnih slovenskih slovarjev, gojenje, ohranjanje, varovanje in upravljanje verodostojnih elementov slovenske naravne in kulturne dediščine ter razvijanje strategij za odgovoren odnos do naravne, kulturne in žive dediščine. Temeljni in aplikativni raziskovalni projekti so podprti z gradivom, ki ga naši sodelavci že desetletja zbirajo kot del programa naravne in kulturne dediščine slovenskega ljudstva - eno od ustanovitvenih nalog ZRC SAZU, ki ga skupaj s slovensko Akademijo znanosti in umetnosti. ZRC SAZU nudi več dodiplomskih in podiplomskih akademskih programov: Z več dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov, med katerimi so trenutno aktualni »Primerjalni študij idej in kultur«, »Krasoslovje«, »Evropski magistrski študijski program II. stopnje Migracije in medkulturni odnosi (Erasmus Mundus status)«, »Kulturna zgodovina«.d.

Ta orodja in metode so bile zasnovane za intelektualni izid -IO1 projekta SCHOLA.

- Prvi okvir je zasnoval iriv conseil, vodilni partner - november-december 2016
- Prvi osnutek je bil preizkušen v 5 partnerskih državah - od januarja do aprila 2017
- obravnava in sprembe so bile narejene na evropskem seminarju v Italiji - Univerzi v Perugi, maja 2017
- Povratne informacije so bile vključene na podlagi zapisnika seminarja - junij-julij 2017
- Končna različica orodja IO1 in postopek za učitelje za prepoznavanje in ocenjevanje kompetenc, ki so jih mladi pridobili prek prostovoljnih izkušenj, je bil odposlana avgusta 2017
- Končna različica IO1 je prevedena v 5 jezikov - september-oktober 2017
- Objavljena je smernica, ki podpira uporabo IO1 s strani učiteljev v šolah in deležnikih, ki delajo z mladimi zunaj šole - na primer v združenjih in lokalnih organih - po razpravi v Antwerpnu (Belgija) oktobra 2017

, uredila dr. Bénédicte Halba,

conseil (vodilni partner) skupaj z ostalimi partnerji, Paris, July 2017